

Indult *BETSÖL* Szom. 17. Jan. 1787.

Egy Decembernek 27-dik napján költ F. Udyari végezés által ezt méltoztatott ő Felsőge kegyelmesen rendelni; hogy a' mely Városokban, vagy Helységekben még az eladásban, akár Országos, akár héti, vagy minden napi yafürokban különös máfokat kirekeiztó Priviligiumok és szokások voltak, azok mától fogva végképpen és örökösön eltoröltetvén, minden embernek, valamint a' vevéshez, ugy akár minnek eladásához is egyenlő jussa létizen.

A' napókban megint e' következendő F. Király. rendelés tétetek közönségeffé: — Mi *Májdik Iófej* s. t. — A' mi Jobbágyainknak számos panaszfzol hatván füleinkbe, melyizerént a Dézmálandó föld nyivelék a' Dézmáló Uraknak kösédelmek miatt gyak

kran közönféges szükségét okozó kárt vallani kéntel nitteffenek, kegyelmefen elvégeztük: 1) Hogy n helyt a' dézmálendő dolog a' dézmálásra kéfzen v gyon, az azt biró, a' Dézmát vévonek legottan j lentse; 2) A' Dézmáló, vagy Tizedelő 24 óra ab a' dézmát jegyezze ki; 3) Ha pedig az alatt az id alatt a' Dézmáló a' maga dézmáját ki nem jegyez, tehát a' Dézmás a' Birónak és Esküteknek jelentvén ezek a' Dézmát jegyezzék ki, és a' Dézmás a' kije gyezett Dézmát ott hagyván, a' magájét takarítsa el mely fzerént minden dézmálás' idejét eddig meghatáro zot más szokások és rendtartások mátólfogva orokoson eltöröltettek.

Ugyan ezen napokban kegyelmefen méltóztatott rendelni ő Felseége, hogy ezután egész Magyar Országból minden írásbéli ezközök és Levelestárok a' Bu dai Várba a' *Franciskánusok' Klastromába* takarítsa fanak; mivel az, a' templommal egyetemben a' M. Orzági F. Királyi Táblának helyéül rendelte tett, a' mellyről való Plauumát a' F. H. T. Ta náts, most minél hamarább ő Felsegének fel-sogja kuldeni.

Hogy mind-a' Pólgári, mind más hivatalbéli Tisztek és személyek a' reájok bizott dolgokban hi ven és ferényen eljárjanak, méltóztatott ugyan ő Ts. K. Felseége kegyelmefen azt a' rendelést tenni, hogy ezután a' nagy Várme gyékben vagy ha a' K. Biztos Urakkal egy Várme gyében laknak, a' *Rendfzeréntvaló Vice-Ispányoknak* ezttendei fizetések léfzen 1500 Tflászári vagy Német forintok, a' kisebb Várme gyékben pe pedig 1200; az egy Pest Várme gyében 1800. — A' *subst. Vice Ispányoknak* a' nagyobb Várme gyék ben 600, a' kisebbekben 500. — A' Vár. *Rendfzeréntvaló Notáriusoknak* a' nagyobbakban 600,

és a' kisebbekben 500. —; az első *V. Nótárius*-nak a' nagyobb Vár. 400, a' kisebbekben 350 —; a' második *V. Nótárius*nak mindenütt 200 —; a' *Regisztrátornak*, a' ki egyfzersmind a' *Prótókollistai* pennátis viszi, mint a' Vár. *Fiskuffinakis*, 300 —; a' *Várm. Perceptorának*, 600 a' nagyobbakban, és 300 a' kisebbekben —; a' *Perceptor Contrólorjának* mindenütt 400 —; minden *Vármegyékben* léznek a' mint a' szükség kívánnya 3, 4, lot 5 kerületbéli *Perceptorok*, kiknek fejenként fizetések 200, a' *Fő-Bíró (Iudex Nobilium)* nak 500 —; minden *Vármegyei Kerületbéli, Vice Fő-Bírónak* 300, és a' *Várm. Esküttyének* 100 —; a' *Vármegye Földmérőjének* 400 —; *Doktorának* 300 —; a' *Borbélyoknak*, kik a' *Vármegyék* nagylága szerént 4, 5. léznek, 100, a' *Várm. Bábájának* 100; a' három *Lovas legénynek* külön külön 150 — a' 23 hajdúknak fejenként 46 — és azoknak 4-*Káplárjaiknak* 60 forintok jár esztendei hiy és fedhetlen hiyataloknak folytatásáért.

Nem marad az érdem jutalom nélkül. — Ö Felsége *Schneefeldi Bley Iósefet*, *Nemet Ts. K. Testörzöt* mind az ő 41 esztendőknék elforgások alatt való hűféges szolgálattyaért, mind az *Erdélyi határoknak* kifzabálásában megmútatott buzgó hűségéért, minden maradékaival egyetemben *Bárói méltóságra* emelte.

A' mennyire gyűlöli és meg bünteti ő Felsége a' hamis lelkű *Tisztviselőket*; éppen úgy boszszankodik és hargaszik a' más betűleteket és Neveket hamis váddal terhelőkre, a' mint ezt bizonyítja a' *Nauperger példája*, a' ki hogy három hadi Tiszteket ő Felségénél méltatlan hazugfágokkal vádolt, Prága-

gában arra büntettetett, hogy esztendőig vasban a-
boskodjék és azután az országnek határain kívül
számkivettettefiék.

A' komédiát jádzóknak; (kik mind a' rozfsz, mind
a' jóságos-tselekedeteknek természeti eleven formájok-
nak szemmel látható lefestésével, a' népnek mindszí-
vét, mind erkölcsét formálni szokták) megengedte ő
Felfége, hogy akárkinek jó, vagy rozfsz tseleke-
deit minden személyválogatás nélkül ki-jáztodhassák-
tsak hogy senkinek tulajdon neve a' jádzó, vagy já-
réknéző-hellyen ne említették; mert ez által a' nép-
nek Nagygyai, kiknek nem minden helytelen tseleke-
deteik huzattanak a' Törvénynek szoros rájárára, a
magok kiábrázaltatások által, a' rozftól elirtóznak,
a' jónak követésére pedig tudományt vesznek. — Edgy
1787-dik esztendőre szóló új kalendárium foreg
ittén Bétsben a' kezünkben, mellyet (Nacionális) Nem-
zeti Kalendáriomnak neveznek. Ezen Kalendáriom-
ban ott, hól eddiga' Bétsi Bütfújáros innepok volt-
tanak feltéve, most az 1786-dik esztendőben jádzott
Komédiák foglalnak helyet. — Edgy Tsch Ország
szélén fekvő Eger nevű Városban ujj Püspökséget
álitfel ő Felfége a' Prágai Püspök nagy jovedelmé-
nek edgyik részére. — Aza' Rómában megtiltott Kony-
vek kozott legelől iratott és 7-szer megátkoztatott Kony-
verske: *Mi a' Pápa?* minckutánna már majd minden
Európai nyelvre által fordítatott volna, most nem ré-
giben Svéviában Deákra fordítatott; melyben *Ajbel*
(őret tartják szerzőjének) *Procacis Viringenii, dan-
natis dudum Opusculis nimium jam notus Ajbel*-nek
nevezterik. —

Mikor a' megbóldogúlt F. Prufszus Király II.
Fridrik az Uralkodáshoz kezdett 1740-ben, talált va-
la az Attyáról maradt Kintses kamarában 2. Mil-
liom

liom kész pénzt, 240000 élő embereket; 70000 fegyveres katonát; — Midon most meghalálozott, csak ezftendeji jövedelmét 28 Milliom Tallérra vetik; az Ármádiát kétszáz 24 ezer 4 száz 31 fegyveresre, — és a' Kintses Táarakban 103 Milliom Tallér készpénzt találtak. *E' vala a' jó Gazda! Hiv volt a' kevesfen, több bizatik talám ez után reá.*

A' F. Mónárkha a' Gallitziai szükfégnek eleibe akarván kerülni, Magyar országból igen fok gabonát költöztetett-ki; melynek némely része illendő árron adatik, némely része pedig a' szegénységnek ingyen ösztogattatik,

Ezt írják Frankófurtból: Már most a' mi leg-meszfzebb látó Pólitikusaink sem tudják, hogy valyon ezen négyes, u. m. Béts, Pétervár, Berlin, és Páris közöttesett Frigykötés mellett állittsáké-meg-elméjeket, vagy még Angliát, Dániát és Velentzét is ezen frigyhez gondolják, és így edgy hétfzeres kemény frigygyel biztassanak bennünket, — Ha ez a' hét egyenlő-akarattal öszveragasztott, vagy ragasztandó erő reménylett frigyet köthet, léfzen Európában egy ollyatén *Septemvirális* Tábla, melynek erejétől az egész világnak esméretes és esméretlen részei reszketni fognak. — Hogy A. Belgiumnak Baváriával való eltszerelésé igaz légyen, és hogy a' Tserelés Levele meg is petsételtetett légyen, abban itt senki sem kételkedik; fot azt írják, hogy ő Felfége a' maga Kormányozói által jelentette vólna a' Móguntziai választó Fejedelemnek, hogy edgy 150 ezer fejből álló seregének a' maga Tartományin általmenetelt engedne. — Ezen Sereg öszve fogja magát kaptsolni az alsó Réhnusnál 150 ezer fegyveres Prufzfzusból álló sereggel, azután ezen öszve-foglaltatott sereg Hollándiának kebelébe üt, hogy a' Közönséges-társaságbélieknek tsendefféget, az ő Helytartójok-

hoz, és más Európai Hatalmaságokhoz illendő tiszteletet prédikáljának. Ha ezen öszvefoglalt seregek szerentséje foglenni, hogy a' vizek' tsatornáiban nem marad, és a' nedves Halált meg nem izzza, ugy az ő ostromlásaikat egészzen a' Német Tengerig folytatán, ottan Hajóra ulnek, és a' Napkeleti Ámérikába repült Hajóikata' *Kamtsatka'* Tengerbe-nyúló hegyénél szállittyákki, hogy a' Khinai Tsászárt a' maga Országában megtámadják; mely idő alatt egy 300 ezerből álló Muszka sereg a' Nagy Tatór Országon által eleikbe menvén, *Pekinben*, a' Khinai Tsászár' lakó Várossában fognak ezen szövetséges seregek edgyelőni. — Ekkor állfel még *Mógól* Uramnak a' haja! A' gazdag *Indóstánia* meghódoltatik, és mind a' két Indiák között edgy *Lengyel* országi ösztály esik. A' hagymázban finló Szov. Belgiami Politikusoknak ezen elmebéli hánykodások szerént, ha a' Német Tengeren túl nemis, alig ha azon erről még Záfzlót nem emelnek az említett Hatalmaságok, még most nem is lesz az Indiákra olyan nagy szükségek: mert azoknak gazdagságait mind r késbáu találják nállok, idővel még odais elmehetnek. Ugyan innen írják, hogy

A' frantzia Országi Réformátusok' izáma a' jelenvaló időben tsak 3 Milliomra mégyen, noha már ennekelőtte az 1685-dik esztendőben 5 Milliom 500 ezer Lelkekre mégyen vala. Hogy azért ezeknek elfzéledésekkel az Ország ne gyengüljön, a' következő Aprilisnek 22-dik napjától fogva következő szabadságok leszzen: 1.) Szabad leszzen ezeknek az egész Birodalomban minden mozgó és mozdúlhatatlan Jószágot megvenni; 2.) minden kereskedésre szabadon botsátattnak; 3.) Prókátorok lehetnek, és minden közönséges Tifztségekre alkalmaztattnak; 4.) A' Haditözölgálatban a' Virtus' jutalom arany keresztyét ugy veszik mint Hazafiak, nem mint idegenek.

Elegyes Tudósítások.

Egy bizonyos tudósítás szerént Kőrmötzen minden nap 20-ezer forint ezüstpénz veretik mind 20 krajtzáros, hogy a' Közönség a' Sido' sinagógában hétfőz kornyulmetélt arannyok' nyugébből kimenekedhessék. — Egy Bétsi német ujságból olvasom; hogy már nem tsaka' F. Tsáfszári és Királyi örökös Tartományokban, hanem más Hatalom alatt-is kezdették a' R. Papok a' házasságot instálni: de még sohólt el nem végeztetett és meg nem határoztatott ezen dolog. Magyar Országból 13 Instántziák jötenek, essélék a Sz: Dávidnál, a' régi Papok' és Profétáknál szentebbekké lenni nem akaró; de a' Rendes Házosság Sákramentomával szentül élni kívánó Pap Uraktól, mellyeket ő Feltége a' Papi széknek ugyanáltal adott; de kétségkívül a' Polgári igazgatószerékis belé-fzól. — Még eddig semmi / határozás nem esett Liezarreránt. Jo reménységgel biztattyuk a' mi ifjú Pap Urainkat. — A' Tudatlanok' vallása vakbúzgófégon épült többnyire, és mint a' Rofa, tsaka' tovisselek közöt szokott virágözni. A' Tsehek, mig' vallásbéli türedeimek nem vólt, és tsak nevekértis üldöztettek, földalatt lévő jukokban éjjel titkon buzgóskodtak, és ezekközül sok halált szenvedett vólna a' maga vallása nevéért; most mióltától fogva szabad vallásbéli gyakorlátiok és Prédikátoraiok vagynak, azokat az Illyés hollója által szeretnék tápláltatni; némely helyeken éppen nem akarván azoknak fizetni, mintha bizony az Ur, szolójében fáradozónak sem bort inni, sem kenyeret enni nem kénék. Ha a' szegény Prédikátor fizetését kéri, azzal fenyegeti a' Tseh keresztény; hogy R. Katholikussá lészzen; ha a' Plébáus Bézsmáni megy ezt megint azzal, hogy Proteftáns lészzen. Ezen okból Réf. Prédikátor Szeremlei Ur Száán-ból elköltözék, a' maga sem hideg, sem meleg halgatóit ott

hagyván, mint szent Pál az *Oláhok*-at. — Tsehő
 főzagnak *Krzeszorg* (ezt csak irni tudom, de kin
 mondhatnám) nevű Helyfőszékből béáll egy feje
 Parafzt nem régiben a' Monárkhához; a' Monárkhá
 ki a' maga leg alábbvaló Jobbágyávalis egész leterelő
 kedéssel szokott szólani, (mintha nemis király vá
 na, vagy mondom, mint igaz király; met enél
 kell ilyennek lenni) kérdi hová valók, elvélzi Instán
 tziájokat, és olvasni kezdvén, szemekelott elszagattat
 Az ennek okát tudni kívánok, azt erősitik, hogy ezek me
 gint edgy új vallást nyilatkoztattakki, mely vallásbéllük
Simonistáknak neveztetnek és a' Sz. kerefztsége
 nem tartják; 's a' minden vallásfokot ugyan azon
 edgy egyenes finórmértékre venni kívánó Monárkhá
 tól azért szagattatottel Instántziájok. — Magyar Orvó
 gonis (azt írják a' német irók) egy valaki a' Pithagorás
 tudományat t. i. a' Lelkeknek kulombb kulombb
 testekbe való által költözését tanította, és leg
 inkább azokat a' Lelkeket sajnálja, mellyek Szamár
 ba, vagy Lóba mennek; mi is sajnáljuk az orvót
 hogy máris ezekközzül valamelyikben vagyon, és a'
 kenyér irigylökétis sajnálhatni itt.

Bétsben a' *Szent István* Templománál lévő
 Pap Urak, *Patricius Fast* és *Poklin*, egy közönléges
 Ekklesiái Könyvnek irásában fáradoznak, a' mint a' né
 met irók írják, tsak alig ha az ő Felségétől jutalomal
 feltett minapi 100 arannyat nem kívánnják el nyerni.
 Báró *Brukenthal* Ur az Erdélyi Nagy Hertzegségnek
 már fok idotól fogva volt Főkormányozója nyugor
 dalmat nyervén magának! ! ! -- Fő Kormányozóvá
 vagy Gubernátorrá tétetett, ama Királyt és Hazáját u
 gyan azon edgy mezittelen szivvel szerető és annak haz
 náért élő nagy Méltóság; a' Magyar Kantzellária
 Vice Kantzelláriusla Gróf *Bánffy György* Ur ő Ex
 cellentztája — itt Bétsben mindenek így beszéllenek
 többet rövid ...